

מילי דמלכא

שיחות ומאמרים שזכינו לשמוע מאת
כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

מאמר כתר שם טוב עולה על גביהם

~~~

מאמר התגברות האדם בזמני ניסיון מביאים
לו תוספת גדולה

יו"ל ע"י

מכון שפה ברורה

שע"י חסידי קאסוב

חנוכה תשפ"ב לפ"ק

- אחים יקרים אחים לדעה -

הננו בזה בקריאה של חיבה לכל קוראינו ואנ"ש היקרים שיחי
שהיות ומלאכת הכתיבה, העריכה, וסידור הגליונות, שיהיו באופן נאה ויאה ומכובד עולים ממון הרבה,
וכדי להוציא את הגליון אנו צריכים את עזרת הציבור החפץ ורוצה בקיומו

אנו פנים לעזרת הציבור הושיטו ידכם והרימו את נדבת לבכם לתרום מתנה יפה ונכבדת

וההזדמנות נאותה לתרום לעילוי נשמת יקירכם אשר בוודאי תהא

לטובת נשמתם זכות הפצת דברי תורה האלו

וגם בעת שמחתכם תבוא הברכה לכם ולביתכם

והנצחתם תונצחו בתוך הקונטרסים הפרסם עושי מצוה

ובכן אלו הרוצים בהנצחה או החפצים לתרום עקב שמחה וכן מי ברצונם לתרום לעילוי נשמת

יפנו לר' מאיר גאדינגער הי"ו במס' 917-686-5892

toraskosov@gmail.com ל"ד אימייל

וזכות הגדול של זיכוי הרבים תעמוד לכם להתברך בכל מילי דמיטב

הלימוד בגליון הלז

**יהיה לזכות רפואתו השלימה והמהירה
של מרן שמואל בן שרה פעריל בתושח"י**

לשמוע דרשות, ושיעורים שונים מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

וכן למודעות ומאורעות שונות בקרב קהילתינו הק'

יש להתקשר לקו "קול קאסוב"

במס' 972-72-370-1810 או במס' 718-682-2004

כל הזכויות שמורות

להערות והארות או לקבל הגליון מדי שבוע בשבוע ע"י e-mail

יש לפנות להמערכת

במס' 917-686-5892

או אל toraskosov@gmail.com

נערך ונסדר ע"י:

ישר גראפיקס
347.528.6918

כתר שם טוב עולה על גביהם ההתחדשות בכח המנורה, כנגד התחדשות יון

סעודת חנוכה בבית מדרשינו בוויילאמסבורג תש"פ לפ"ק

**ג' כתרים כנגד ג' כלי השרת
שבמקדש, והמנורה כנגד כתר שם
טוב שעולה על גביהם**

כדי להבין את דברי הילקוט, נוסף
מדברי ה'מהר"ל' (דרך חיים פ"ד
מ"ג) בענין זה, ומשניהם יחד יתבררו
הדברים, ויושכל לנו גם להבין את
מעלת ימי החנוכה ועבודתנו הנדרשת
כפועל יוצא.

נאמר במשנה (אבות פ"ד מ"ג): רבי
שמעון אומר: שלשה כתרים
הם, כתר תורה וכתר כהונה וכתר
מלכות, וכתר שם טוב עולה על גביהן.
ויש לשאול אם כתר שם טוב הוא גם
כן כתר, שהרי הוא מכונה 'כתר שם
טוב', מדוע אומר רבי שמעון ג'
כתרים הם, היה לו לומר ד' כתרים
הם, והמשובח מכולם הוא כתר שם
טוב.

ועוד יש לשאול דהנה אמרו במדרש
(במדב"ר יד ט) שג' הכתרים הללו
המה רמוזים לכלי המקדש, כתר תורה
— כנגד ארון ברית ה' שבו היו

המנורה לא היתה בקודש הקדשים
ה'פנים יפות' (שמות כז כ), מביא ילקוט
(רמז שעח), שבאמת היתה
המנורה צריכה להיות יחד עם ארון
הקודש בבית קדשי הקדשים, אבל כדי
שלא יטעו הבריות חלילה שהקב"ה
צריך לאורה (ראה שבת כב:), נצטוו
להניחה ב'אוהל מועד מחוץ לפרוכת'
(שמות שם כא), שיראו הכל שאין הקב"ה
צריך לאור המנורה ולפניו הכל אורה
(דניאל ב כב), וכל ענינה הוא רק כדי
לזכותך למאור — כלשון הילקוט,
שישראל יזכו במצוה חביבה זו.

דברי הילקוט מוקשים ותמוהים, אם
אכן זו כחה של המנורה,
היתכן שבגלל טעם צדדי הורידה
ממדרגתה, ויותר מזה, אם ראויה
היתה המנורה להיות במקום המקודש
ביותר, אזי מקומה החדש אינו טוב
ותואם למעלתה לכאורה. אלא ודאי
גנוז כאן הבנה חדשה שבכונה תחילה
אין מקומה של המנורה בבית קדשי
הקדשים, ועלינו לדעת סוד הדברים.

כתר שם טוב עולה על גביהם

מנה הכתר שם טוב עמהם, שכך פירושו, ג' כתרם הם מורגשים ונראים לעין הכל, כי התורה - כתר מורגשת בו כבעל התורה שהאדם חכמתו אתו ותורתו עמו. וכן הבהונה וכן המלכות כל הכתרים נראים ומורגשים, אבל כתר שם טוב אינו מורגש ואינו ניכר, ולפיכך לא היה כתר במנורה כיון שאין הכתר ניכר.

ועוד שם: ולפיכך לא היה כלי במקדש [ש]יורה על כתר שם טוב, כי אם היה כלי במקדש מורה על הכתר, היה הכתר הזה במקום מונבל, אבל 'כתר שם טוב' אין לו מקום מונבל, שהרי אמר כי שם טוב הוא מסוף עולם ועד סופו, ולכך אין ראוי שיהיה כלי במקדש מורה על כתר זה.

חרי לנו יסוד נפלא, שהמנורה שהיא בבחינת 'כתר שם טוב', עולה במעלתה על הארון - כח התורה, והכהונה והמלכות הרמוזים במזבח ובשולחן. ולכן אינו בדין שימנה איתם יחד, וזה שכללו כאחת את ה-ג' כתרים אלו של תורה מלכות וכהונה לפי שהם דרגה אחת, ואחר כך אמר בייחוד את כתר שם טוב, כיון שהוא עולה על כולם במעלתו.

כח ההתחדשות שבבריאה

באקדמות מילין לדברינו, נקדים דבר פלא למתבונן בסוד הנהגת העולם, אשר שורשו בחכמי

הלוחות (דברים י ב, ב"ב יד). כתר כהונה - כנגד המזבח הפנימי (ראה יומא עב:), וכתר מלכות - נגד השולחן, כמו שרגילים לומר שולחן של מלכים. והנה, הג' כלים הללו, היה להם זר זהב סביב, דבר המבטא גדולה ומלכות (שם). וצריך לדעת: א. מדוע אין שום כתר מכוון כנגד המנורה. ב. מאי טעמא למנורה לא היה זר סביב כמו לשאר הכלים שהיו בהיכל ולפני ולפנים.

ומפרש המהר"ל, שעל כרחינו לומר שהמנורה מכוונת כנגד הכתר שעולה על גביהם - 'כתר שם טוב', וזה הטעם שלא היה בו זר זהב סביב, כי זר יכול להיות רק על יסוד קיים, כגון על השולחן או הארון שיש להם משלהם דבר מה ועל זה שמים זר לנאותו, וכמשל לזה הוא בעל תורה או מי שזכה לכהונה ולמלכות, שנרגש בעצמותם את מעלתם ושהם ראויים לכתר כבוד, אמנם, המנורה שהוא כנגד 'כתר שם טוב', אין זה דבר התלוי באדם, כי שם טוב הוא דבר חיצוני שהבריות משבחים ואומרים ראו כמה נאים מעשיו, והאדם לכשעצמו גם אם יעשה השתדלות שיהיה לו שם טוב, ככלות הכל זה תלוי בבריות מה הם אומרים עליו, ולכן אין למנורה מציאות של זר, שהרי הכתר שם טוב של האדם אינו בסיס כלל שניתן להעמיד עליו זר.

והא לך חלק מלשונו הנעלה: זה גם הטעם שאמר ג' כתרם הם ולא

כתר שם טוב עולה על גביהם

ג

שהאדם נושם בכל 'מינוט' [דקה] ח"י פעמים, וכמו כן הוא מעפעף בעיניו ח"י פעמים בכל 'מינוט'. כך שבשעה אחת נושם האדם תת"פ נשימות, וכן מעפעף בעיניו כמספר זה. והוא לסיבה שאמרנו, להורות כי בכל רגע מקבל האדם חיות חדשה ממעל המשגיחה עליו שיוכל להמשיך את חייו בנשימה ובראייה, וכמו שכתוב (נחמיה ט ו) 'ואתה מחיה את כולם', 'מחיה' לשון מהווה, שבכל רגע ורגע הוא יתברך מהווה ומחיה כל יצור נברא בחיות והויה חדשה (עיין תניא שער היחוד והאמונה פרק ב, אמרי אמת פרשת החודש שנת תרפ"ד), ובכל נשימה ונשימה ובכל נדנוד עין, יורדת השפעת חיות חדשה לאדם, וניכר מזה מלכותו יתברך שהיא בכל משלה בזמן ובאדם.

את התת"פ החלקים הללו, מוצאים אנו גם גבי קידוש החודש, שבכל חודש יש כ"ט יום ומספר חלקים זה, כי חלקים אלו מורים על התחדשות, שאחר שהם מסתיימים, תיכף ומיד מתחילה ההתחדשות של החודש הבא.

ובזאת יתמלא כל איש נלבב בחיות ובשמחה, בראותו שבכל נשימה ונשימה ובכל רגע הקב"ה

הקבלה הקדמונים* וממנו נקח לעבודת אלהינו.

השי"ת ברא את עולמו באופן שכ"ד שעות הם סדר יום בשבוע, והשעות שבו מתחלקות לדקות והדקות לרגעים. כשנחשב חשבוננו של עולם נראה, שכשנחלק כל דקה ודקה לח"י חלקים יצא תת"פ, היינו שיש תת"פ חלקים בשעה (רמב"ם הל' קידוש החודש פ"ו ה"ב). ושורש הענין מה ראו לחלק כל דקה לח"י חלקים, הוא לפי ששם הוי"ה ברוך הוא בד' אותיותיו יש בו תת"פ צירופים באופן כתיבתם ונקודותיהם. וזה רמז שבכל רגע ורגע מתחדשת הנהגה חדשה לפי הצירוף המיוחד הנוהג באותה עת, וכפי שהרחיב לבאר זאת ב'נפש החיים' (שער א פרק ב) והוא יתברך שמו מקדשם בכל רגע כרצונו, כאשר אומרים 'המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית' וכו'. וזהו שנקרא יתברך שמו האלוקים בעל הכוחות כולם, שכל כח פרטי הנמצא בכל העולמות, הכל הוא יתברך שמו הבעל כח שלהם שמשפיע בהם הכח וגבורה בכל רגע, ותלויים בידו תמיד לשנותם ולסדרו כרצונו יתברך.

על פי האמור, מתבאר גם סוד עצום מכבשונו של עולם, שידוע לנו,

א. ספר רזיאל המלאך, עיין גם פרדס רימונים שער כא פרק ב, שער הכוונות דרושי ר"ה דרוש ו, ספר התכונה למהרר"ז בהקדמה ופרק ג, כתבי הרמ"ע מפאנו יונת אלם כ"ז ותיקוני תשובה כו, של"ה הקדוש שער האותיות ה' ועוד.

כתר שם טוב עולה על גביהם

בייחוד על התחדשות כנ"ל ושההתחדשות והשליטה על החדשים והמועדים שייכים רק לישראל הדבקים בתורה כי רק הבי"ד יכול לקדש ולחדש את החודש, ואין משמעות לשאר התחדשות זולת זה. וכמעט עלתה בידם, וקמעה קמעה הצליחו היונים במחשבתם הרעה לקלקל את בחינת ההתחדשות בישראל, ורבים וטובים חברו לתרבות יון, עד שכח ההתחדשות שבתורה נסתם והוקשה מאד למצוא הארת התחדשות בתורה.

ביון שכך, היה נצרך אור ועזר גדול יותר כדי לדחות הרבה מן החושך שהשליטו יון בעולם, מה עשו חשמונאי ובניו, הוציאו כח רב - הוא ה'כתר שם טוב' בעולם - שכנתבאר הוא כח המתפשט על פני תבל ומלואה מבלי גבול ומדה, בזה שעשו מלחמה למען ה' ותורתו, ובכל הארץ יצאו החדשות שי"ג בני חשמונאי (רש"י דברים לג יא ד"ה מחץ) - אנשים שלא דרכו קשת מימיהם ואינם מבינים בטכסיסי מלחמה, באו על הגדולה שבאומות למען שמו יתברך ונצחום, והתפשטות ה'כתר שם טוב' גרם שיוכלו לנצח את קליפת יון, וחזרו ישראל לקבל חיותם מהידיעה שהשי"ת מחדש עולמו תמיד, היפך מרצון היונים שביקשו שיתעסקו בהתחדשות העולם והטבע.

מחדש עולמו בעינא פקחא כפי שלא היה עד הנה, ויוצא ממקור החיים כח וחיות שלא היו עד הנה לכל בריה ובריה. והן הן הדברים שהיו נר לרגלם של עובדי ה' חסידי קמאי, שהשרישו בעצמם שהעולם מתחדש בכל רגע ורגע ממוצא פיו של הקב"ה, ולכן לא היו צריכים לחידושי העולם השפל הזה, ביודעם כי ההתחדשות האמיתית היא נקודת החיות האלוקות המתחדשת בכל זמן ובכל אדם מכח צירופי שמותיו של הקב"ה המחדש עולמו בכל יום תמיד².

אמנם נגד 'דורשי ה' ועוזו' נמצאים רוב העולם שאין להן ידיעה והתדבקות בכח חידוש העולם בכל עת מצוא, ולכן מחפשים למלא תאוות לבם מחדשות העולם הנבזה המתחדש חדשים לבקרים בחדשות ובידיעות, ובהתקדמות אחרי תאוות משונות, ומשם שואבים ל"ע את חיותם.

מלחמת החשמונאים, לנצח את ההתחדשות של יון הרשעה

ובשעמדה מלכות יון הרשעה על ישראל, בקשו להטביע בישראל, שיקבלו התחדשות מדברים גשמיים, ולא יבקשו להתחדש בתורה וביראת שמים המתחדשים מידי יום. ולכן גזרו שלא יקדשו את החודש (מגלת אנטיוכוס). כי קידוש החודש מורה

ב. וראה עוד להלן הרחבה בזה.

כתר שם טוב עולה על גביהם

ה

את אביו בתמיהה: 'הנה האש והעצים ואיה השה לעולה' (בראשית כב ז), ואברהם השיבו בשמחה רבה: 'האלהים יראה לו השה בני' (שם פסוק ח) ואח"כ כתיב 'וילכו שנים יחדיו' ששניהם הן יצחק שרק עכשיו שמע את ציווי ה' ואברהם שכבר שמע את הציווי ג' ימים מקודם שניהם הלכו לעשותה באותה התלהבות וחיות, ואברהם אבינו עמד גם אז באותו רצון להעלותו לעולה כפי שהיה ברגע שהצטווה. וזכה לזה ככח התדבקותו בחיי החיים, שבכל רגע ורגע שמע בחוש ממש את ציווי ה' אליו 'קח נא את בנך והעלהו שם לעולה' (שם פסוק ב), ואין דבר שיכול להפריעו.

נס חנוכה והארת אור הגנוז, גילוי ההתחדשות וכח ה' שבבריאה

מציאות זו של 'כתר שם טוב' – התדבקות בהתחדשות הבריאה שנעשית מהקב"ה, עד שאין ביכולת שום דבר גשמי למנוע מהאדם קרבת אלהים, נקראת גם 'התגלות אור הגנוז', שאור האלוקות הגנוז בתוככי הבריאה והטבע מאיר

כח ההתחדשות מאברהם אבינו

את כח זה של התחדשות מרוחניות, קיבלנו ירושה מאברהם אבינו בניסיון העקידה. ונפרש הדברים, דעל אף שכל אדם אם היה מצטווה מאת ה' להעלות את בנו לעולה, בלי ספק שהיה עושה רצון קונו ומקיים ציוויו, אמנם, בודאי ככל שהיה חולף הזמן אזי היתה פוחתת התלהבותו לעשות את דבר ה', והיה מוצא הרבה פתחים אולי אין זה רצון ה' ורק היה נדמה לו וכדו', ובכלל ככל שיתארך הדבר יתקרב ההתלהבות ולא יהיה התלהבותו לאחר זמן כמו שהיה תיכף אחר ציווי ה', אבל לא כן היה הדבר אצל אברהם אבינו, שאף שמזמן שנצטווה לשחוט את יצחק בנו עד שנגלה לו המקום היה ג' ימים והיו לו ניסיונות רבים, בכל זאת נשאר אברהם בתומו ובאותו התלהבות שהיה לו מהרגע הראשונה להקריב את בנו לעולה.

והכתוב מוכיח שאכן אברהם אבינו עמד בניסיון בחזקה, ממה שנאמר שביום השלישי שאל יצחק

ג. זה לשון ספר 'הכתב והקבלה' (בראשית כב ד): 'ביום השלישי' – גם בזה הודיעה התורה החשק הנמרץ שהיה לו לזקן המופלג לקיים מצות השי"ת, שלא בלבד בעת הצווי כי אם גם אחר שעברו כבר ג' ימים עדיין לא נתקרב בלבו חשקו וחפצו הנמרץ למלא את דבר ה', כי היה רואה ומביט מרחוק בכל פסיעה ופסיעה בשמחה גדולה ובחשק נמרץ אל מקום מלאת החפץ, לכן היה רואה את המקום אף שהיה מרחוק, כדרך הולך אל עיר אשר שם מקום חפצו שיראה ויביט בכלים מכלים שונים לאמר מתי אזכה לראות אף ראש המגדל אשר בתוך העיר.

והוא הדבר שמוצאים, שצדיקי אמת שהיו דבוקים בהשי"ת ובתורתו, זכו להגיע למעלה זו של התדבקות ב'אור הגנוז' בכל שעה ולא היתה הגשמיות מונעת מהם כל אשר בקשו. וכפי שהגיד הרה"ק מקאמרנא זי"ע שאור שבעת הימים מרן ה'בעל שם טוב' הקדוש זי"ע היה יוצא מביתו להתבודד בריחוק מקום בכל מוצאי שבת, כשמעט אוכל לששת ימי השבוע הבאים היו צוררים לו בסדינו, ובערב שבת קודש כשהיה חוזר לביתו, היה עדיין האוכל עמו כפי שיצא מביתו בלי שטעם מאומה משבת לשבת. וגם בבואו לביתו כשהונח לפניו לאכול לביל שבת, אזי לא היה רואה כלל את המאכל מכח היותו כ"כ מופשט מכל הוויות דהאי עלמא, והרבנית אשת הבעל שם טוב קראה אותו ולא יכלה להמשיך אותו למטה, עד שהיה נצרכה להושיב על חיקו את בנו הרה"ק רבי צבי זי"ע שהיה אז ינוקא, והיה הילד מושך בזקנו כדרך הילדים כדי להורידו ממעלתו הרמה.

כל כך, עד שהוא מכסה כל מה שמונע מלהרגיש אלקות.

ואכן, בראשית הבריאה ברא השי"ת את עולמו באופן הנאמר, שכל אחד יכל לבוא לידיעה ברורה שאין עוד מלבדו ודבר אינו יכול לעמד בדרכו למנוע ממנו רצון ה'. וזה כוונת דברי חכמינו זכרונם לברכה (תגינה יב.) שהאור שברא הקב"ה בששת ימי בראשית, היה גדול כל כך עד שאדם יכול היה לצפות מכוחו מסוף העולם ועד סופו. כלומר, שיכלו להגיע על ידו לראות את התחדשות דבר ה' ללא שהיה דבר כנגדו המפריעו. אמנם, כיון שראה הקב"ה שהרשעים אינם ראויים להשתמש באור גדול זה, עמד וגנוז לצדיקים (שם), ולא נאמר 'עמד והעלימה', אלא 'עמד וגנוז' שנצרך עבודה רבה למוצאו, והיגע מוצא לבסוף התדבקות באור הגנוז איש איש כמדרגתו, עד שאין דבר המסתיר ממנו את התחדשות ה' בכל רגע ובכל מקום בכריאה.

ד. זה לשון ספר 'דעת משה' להרה"ק רבי משה מבאיאן זי"ע (אגרת ה'): ואמר הקדוש הרבי ר' צבי, שהוא ראה זאת בעצמו בחינת 'ומבשרי אחזה אלוקי' (איוב יט כו) 'ען שאביו ה'בעל שם טוב הקדוש' בעת שהיה מתבודד ביערות והתענה כל השבוע משבת לשבת משך זמן רב, ובליל שבת בשבתו בביתו לסעוד סעודת ליל שבת קודש, התדבק את עצמו בדביקות עצום ונורא עד אשר כמעט לא אכל מאומה. והרבנית אשת הבעל שם טוב קראה אותו ולא יכלה להמשיך אותו למטה. ופעם הושיבה את בנו הרבי ר' צבי על חיק אביו הקדוש בעת שהיה ילד, והתחיל הרבי ר' צבי למשמש בשערות זקנו דיקנא קדישא של כבוד אביו הקדוש כדרכו של ילד, ובזה המשיך אותו למטה והתחיל לאכול.

כתר שם טוב עולה על גביהם

ז

וכל כך למה, שהידבקותו לצמאה לך נפש' היתה גבוהה כל כך, עד שכל דבר גשמי לא הפריעו מלעסוק בתורת ה' ומדביקותו ית'.

השנה נעלית זו של הסתכלות ב'אור הגנוז'^ה, היא היא 'כתר שם טוב' שעולה על גביהם, ששניהם מכוון אחד להם, קבלת החיות

ה. עדות נאמנה על מעלתו של אור שבעת הימים ה'בעל שם טוב הקדוש' שהשתמש באור הגנוז, יש בכמה ספרי חסידות, וזה לשון נכדו ב'דגל מחנה אפרים' (פרשת בראשית): **'וירא אלהים את האור כי טוב' (בראשית א ד). ואיתא במדרש (ב"ר יא ב) כי טוב לגנוז וגנוז לצדיקים ובו משתמשין צדיקים בכל דור ודור, עיין שם. ושמעתי מאדוני אבי זקני נשמתו עדן [- ה'בעל שם טוב הקדוש'] זללה"ה, היכן גנוז האור ההוא. ואמר: שהש"ת גנוז בתורה (עיין בזוהר הקדוש השמטות ח"א רסד).** ולכן משתמשין צדיקים בכל דור ודור באור ההוא, היינו, על ידי התורה שיש בה אותו האור, שיכולין להסתכל בו מסוף העולם ועד סופו. כמו שראו עיני ממש כמה מעשיות מה שכתב לדודי זקני המנוח רבי גרשון קוטיבור ז"ל שנסע לארץ הקדושה, איך שראה אותו בשבת בחוץ לארץ ומה זה עשה בחוץ לארץ, והשיב לו דודי זקני באגרת שבאותו שבת עשה איזה גביר ברית מילה בחוץ לארץ ושלח אחריו להיות מוהל אצלו. וכהנה וכהנה אשר קצרה היריעה מהכיל אשר הסתכל ממש מסוף עולם ועד סופו, והכל היה על ידי אותו אור שגנוז בתורה.

וב'אור המאיר' (פרשת פקודי): נראה הכוונה על דרך ששמעתי פעם אחד שאלו **'להבעל שם טוב' זללה"ה אחת מהדברים, ואזי פתח ספר הזוהר שהיה מונח על השולחן, והסתכל בו ואמר להם כל המאורע, ואחר כך נמצא האמת אתו שכיון בדבריו. ושאלו פיו הקדוש: וכי בשביל שפתח את ספר הזוהר והסתכלות מעט בזוהר יתכן לדעת ולראות מרוחק. ואז השיב להם: הלא מצינו אור שברא בו הקב"ה את עולמו היה מאיר מראש העולם ועד סופו, וגם האדם יכול לראות מראש העולם ועד סופו עם אור הבהיר, ומאיר לארץ ולדרים עליה, וכיון שראה הקב"ה שאין העולם כדאי להשתמש עם זה האור וגנוז לצדיקים, ואיה אפוא המקום מהכיל את האור הבהיר והיכן גנוז, גנוז את האור בתורה, שתורה אוצרו הטוב של הקב"ה, וכשאדם לומד תורה לשמה, מסתכל בה בעין שכלו, המאור הגנוז מאיר לו נתיב להשכיל ולראות מראש העולם ועד סופו כאשר מאז קודם שגנוז האור.**

וכן כתב הרה"ק מקאמרנא זי"ע בספרו 'בן בית' (תהלים קיט יח): **אמרו רבותינו ז"ל (חגיגה יב). אור שברא הקב"ה במעשה בראשית היכן גנוז בתורה ולצדיקים ולעתיד לבוא. ואמר על זה מרן רבינו אלקי 'בעל שם טוב' זללה"ה, שהצדיקים שיהיה לעתיד לבוא כשלומדים בתורה הקדושה, הם רואים מתוך למודם מסוף עולם ועד סופו. ומדרגה זו היה אצל ה'בעל שם טוב' זללה"ה.**

כתר שם טוב עולה על גביהם

היתה ביום הכיפורים (ריקאנטי פרשת וירא), אזי ג' ימים קודם הוא בח' תשרי, נמצא שאז הצטווה והתחיל להידבק בהשי"ת עד שעת העקידה.

ביום זה – ח' תשרי, התחיל גם שלמה המלך לחנוך את בית המקדש, והיתה שמחה גדולה של שבעה ימים עד יום א' דסוכות, והטעם שראה שלמה המלך לחנוך את הבית דווקא בזמן הזה, שביקש שכל מי שנשאו לבו לבית הזה, ילך אחר עבודתו של אברהם אבינו לדבוק בהתחדשות אור הגנוז, עד שהבלי חדשות העולם המדומה, לא ימנעו אותם מלחזות מה רצון ה' בכל דבר.

ושלימות עבודתו של שלמה המלך, הגיעה בהתגלות בימי חג הסוכות שהיו מיד אחר שבעת ימי חינוך הבית (מלכים א' ט סה), כיון שחג הסוכות הוא התנוצצות אור הגנוז במדרגה גבוהה עד מאד, כמו שרואים שהאירו בשמחת בית השואבה את בית ה' במנורות של זהב (סוכה פ"ה מ"ב) - כרמז להתנוצצות האור הגנוז. ואכן אמרו, שבשמחה הגדולה שהבהיקה במקדש בחג הסוכות לא ראינו שינה בעינינו' (סוכה נג), היינו, שלפי שבשמחת בית השואבה היתה התחדשות מחדש בכל רגע ורגע, לא היה דבר גשמי ובחינת שינה שמנע מאיתם לקבל השפע האלהי.

מהתדבקות התחדשות ה' שבבריאה, עד שאין התחדשות הגשמיות מפריעה לאדם. ולכן מתכנה מרן ה'בעל שם טוב הקדוש' בתארי הכבוד 'אור שבעת הימים' ר'בעל שם טוב', שזכה לאור הגנוז מששת ימי בראשית עד שנדבק בשורש ההתחדשות של השי"ת בבריאה שאין לה סוף, ולכן לא היה רעב וצמא לגשמיות שהתבטלה מחמת התחדשות דבר ה' שהאירה אצלו בכל שעה. וזכותו עומדת לעד עד היום הזה שאף היום 'כתר שם טוב' שלו ושל שאר מצוקי תבל זכורה לטוב ודבר אינו יכול להפסיקם.

ימי חינוך בית המקדש, חג הסוכות, וימי הנוכה

אור יקר זה 'אור הגנוז' מתנוצץ בחנוכה (בני יששכר מאמרי חודש כסלו מאמר ב אות כא), כי לשניהם אחיזה בהתנוצצות אור ה'כתר שם טוב' שמבהיק מסוף העולם ועד סופו, ונפרש הדברים:

כפי שנאמר, בשעת העקידה הגיע אברהם אבינו למדרגה העליונה ביותר של התדבקות והתחדשות בה' שלא השגיח כלל על מהמורי היצר והלך בשמחה לשחוט את בנו כאותו שעה שנצטווה על כך. וכיון שהעקידה

כתר שם טוב עולה על גביהם

ט

וימי החנוכה וחג הסוכות חד הם¹, בישראל השגה נעלית זו של ולכן, כשגברה יד חשמונאי התנוצצות אור הגנוז, מה עשו, ונצחו במלחמה, היה נצרך להביא 'הדליקו נרות בחצרות בית ה' דייקא

ז. חג הסוכות וימי החנוכה יש להם קשר של קיימא, כנרמז רבות בחז"ל בכמה דרכים, ב'בעל הטורים' (ויקרא כד ב) פירש, למה נסמכה פרשת הדלקת המנורה לפרשת המועדים בסדר אמור: 'ויקחו אליך שמן זית זך כתיב למאור' (ויקרא כד ב) סמך שמן זית לסוכה, לומר שגומרין ההלל כל שמונה ימי חנוכה כדרך שגומרין אותו כל שמונת ימי החג. וכן הוא ברוקח (סי' רכה): סמך שמן ונרות לסוכות, מה סוכות שמונה ימים, אף חנוכה שמונה ימים. ובדרשות ר"י אבן שועיב (פרשת מקץ) כתב, שלכך אומרים הלל בכל שמונת ימי החנוכה, כי בכל יום ויום נתחדש נס כמו בסוכות, כי כל יום רומז לענין מחודש. וראה בבני יששכר (מאמר חודש כסלו מאמר ב אות ה) מה שביאר לפי זה.

גם אמרו (ספר החשמונאים ח"ב ט י) שהיונים לא הניחו לישראל לעשות את חג הסוכות כמצווה. וכן מצינו שלבית שמאי שמצות היום בנרות חנוכה שיהיה פוחת והולך, כפרי החג שמתמעטים והולכים (שבת כא).

על הקשר בין מועדי סוכות וחנוכה, מאיר ה'שפת אמת' (לחנוכה שנת תר"מ) במשנתו: **אז"ל** [-בעל ה'חידושי הרי"ם'] הגיד, **כי חז"ל רמזו במשנה** (ביכורים פ"א מ"ו) **מחג ועד החנוכה מביא ואינו קורא, ולא אמרו עד כ"ה בכסלו, רק לרמז כי שמחת החג מאיר עד החנוכה, עד כאן דבריו. ומסתמא בשעת הנס ממש היה הישועה בכח הארת החג, כי כל תהלוכות השנה בכח הג' רגלים, וסוכות הוא ח' ימים מהתורה ואין רגל אחר כמוהו, לכן חנוכה תיקנו כעין חג הסוכות. ולכן יש בו מהדרין כמו בסוכות [-ש] הדר בעינן. וגם הנס נעשה על ידי הכהנים ועני הכבוד בזכות אהרן. ולכן בני בינה קבעו 'שמונה ימים' כעין החג. והרמב"ן כתב בפרשת בהעלותך (במדבר ח ב) פירוש המדרש (במדב"ר טו ח) שלך לעולם קיימת על נר חנוכה. והיינו, שהנס נעשה על ידי הכהנים וכו'. וביום האחרון שנקרא 'זאת חנוכה' קורין בו פרשת בהעלותך, כי יום האחרון כולל כל הימים, כמו שמיני עצרת מאסף כל ימי החג - כן בחנוכה. וכתב שם (שנת תרמ"א) עוד, שחנוכה הוא הארה מחג הסוכות. וזאת הפירוש בפסוק (תהלים קיח כז) 'אסרו חג' בעבותים עד קרנות המזבח, שהם בחינת חנוכה ופורים, שה'קרנות' אינם גוף המזבח רק הארות המתפשטים, והם בחינת חנוכה ופורים.**

בספרו של בנו - הרה"ק האמרי אמת זי"ע (לחנוכה שנת תרצ"ג ליל ה') הוסיף: **איתא ברמב"ם** (הל' חנוכה פ"ג ה"ג) **שימי חנוכה הם ימי שמחה. ואיתא בשפת אמת** (לחנוכה שנת תר"מ) **שהארת סוכות נמשכת לימי חנוכה ובשם אז"ל שעל זה רמזו חכמים במשנה** (ביכורים פ"א מ"ו) **מן החג ועד חנוכה מביא ואינו קורא. סוכות הוא 'זמן שמחתנו' ויש בו ח' ימים, וכן חנוכה הוא ח' ימים. איתא** (סוכה

כתר שם טוב עולה על גביהם

י

דעתו שהוא צריך לה, כן גם לכאורה היה צריך להיות בנר שיהיה מותר בשבת כיון שרצון כל אדם הוא שיהא אור בביתו.

ונראה לומר, על פי יסוד דבריהם ז"ל בגמרא ברכות (נג), שהאש הנראה הוא אינו האש שהיה עד הנה, אלא בריאה חדשה בכל רגע ורגע, ועל כן גם אם האש הראשון היה מקורו בהיתר, הרי שהאש של עכשיו הוא אש של איסור. ומעתה יתורץ גבי הלכות מוקצה, שלכן לא מועילה בזה מחשבה שמתכון ליהנות מן האש, כיון שהאש של עתה הוא מן החדש הבא בזמן איסור, והוא כנולד בשבת.

נמצינו למדים, שהאש הוא דבר שיש בו התחדשות תמידית במהותו עד שיש לזה גם תוקף הלכה שאי אפשר להתירה בשבת מחמת כן. ועתה ייאמר, שלכן כשרצה השי"ת להראות מהו שורשה ועיקרה של חנוכה שהיא הדביקות בהתחדשות התורה והשי"ת בכל רגע, סיבב שהנס יהיה בנרות המנורה שנעשה בו נס והדליקו ממנה שמונה ימים (שבת כא:), לגלות

ולא בהיכל מבפנים, היינו, שהפיצו ידיעה זו שה' מחדש עולמו בכל שעה ושעה בכל פרט ופרט, ואור זה התפשט עד קצה תבל כמדת ה'כתר שם טוב' שאין לה גבול והפסק. והוציאו ידיעה זו דווקא מן המקום ההוא - בית המקדש, ששם השפיע שלמה המלך שיהיה מסוגל לראות את ההתחדשות האלוקות בכל דבר. וזה שאמרו במדרשים (ספר החשמנאים ח"ב ט) שהחשמנאים השלימו את ימי חג הסוכות שלא עשו באותה שנה. היינו, שהדביקו עצמם באור הגדול שלא חג הסוכות, והבהיקו אור זה על פני תבל, ובוזה ניצחו את היונים שבקשו שישראל יעסקו בחדשות הבל.

האש, דבר המתחדש בכל רגע

יתבן אולי לומר שזהו גם הטעם שנעשה הנס באש המנורה דייקא. דהנה נתקשו הרבה, מדוע הלכה ברורה היא, שנר הדולק בשבת קודש הוא מוקצה (שבת מז:), ולכאורה, הסברא נותנת שכשם שאבן שהוקצתה מערב שבת לתשמיש היא איננה מוקצה (א"ח סי' ס"י שח ס"י) כיון שגילה

(ג) חסידים ואנשי מעשה היו מרקדין בפניהם באבוקות של אור וכו', אמרו עליו על רבן שמעון בן גמליאל וכו' היה נוטל שמונה אבוקות של אור וזורק אחת ונוטל אחת וכו'. ואיתא בספרים (דעת משה לסוכות אושפיזא דיצחק אבינו, ראה גם בן יהוידע שם) היינו שייחד השני שמות שם הוי"ה ושם אדנות. בחנוכה יש גם כן שמונה אבוקות של אור, וזהו שאיתא (בנוסח ועל הניסים) 'ולך עשית שם גדול וקדוש בעולמך', 'שם גדול' היינו שילוב שני השמות (פע"ח שער החנוכה

עבודת האדם לזכות לאור ה'

אור מופלא זה זורח בימי החנוכה, ונותן כח לכל אחד מאתנו, שהרי כל איש מישראל אם יִשְׁאֵל מה רצונו בעומק נפשו, ללא ספק יאמר שרצונו לעשות דבר ה' (ברכות יז). ואם בכל ימות השנה חדשות העולם מסתירים מהאדם שהשי"ת הוא המחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית והוא הולך שולל אחר חדשות העולם הזה, בהגיע ימי החנוכה ששב להתנוצצות של האור הגנוז, יכול האדם לקשר עצמו לאש דקדושה, להתחדש רק מהתחדשות בתורה ובעבודת ה'.

וזה בכלל מה שאמרו חכמינו ז"ל (תנחומא יתרו ז, ספרי דברים לג) שיש ללמוד תורה בצורה ש'בכל יום יהיו בעיניך כחדשים כאלו היום ניתנו'. כיון שבהתורה יש התחדשות נפלאה

לישראל, שמי שנדבק בשורש החיים – בהשי"ת ומתחדש כסדר, לא יכול כל מניע גשמי להפריעו ממלאכת הקודש, כפי שאש המנורה שהיא התחדשות רוחנית תמידית¹ נשארה לדלוק, אף שטבע האש שהוא נכבה כשאין לו שמן.

עיקר ריבוי התורה היה אחר נס חנוכה

אולי זה גם הסיבה, שרוב שפעת התורה שיש בידנו הוא בעיקר מחכמי ישראל שהיו אחר נס חנוכה, ואיננו מוצאים כמעט הלכות מהנביאים הראשונים וכדו'. לפי שהחשמונאים במסירות נפשם לה', הבהיקו בדורות הלאה את ה'כתר שם טוב' - אור ההתחדשות בה' ובתורתו ביתר שאת ממה שהיה בדורות הראשונים, ומכוחם הגדול זכינו להתפשטות אור התורה שעמנו.

ח. כי יסוד האש הוא רוחני שטבעו שעולה למעלה, ועוד שהאש שבמקדש שממנה הדליק המנורה ירד מן השמים, וכבר הארכנו במארינו 'אש תמיד תוקד לא תכבה' (תש"פ) שגם בבית המקדש השני היו להם אש מן השמים וכן גם בימי החשמונאים נעשה להם נס כנאמר ב'סדר הדורות' (חלק ימות עולם, ג"א תרכ"ב), 'ואז בא יהודה וכל החסידים, ויטהרו הבית ויביאו עצים ואש הקדש לא מצאו, ויקראו אל ה', ותצא אש מן האבן אשר על המזבח, ויתנו עצים עליה ותהי האש ההיא עד הגולה השלישית'.

ט. המהר"ל מבאר במקום אחד (נר מצוה חלק ב עניני חנוכה), שזהו הטעם שהיונים לא טמאו את קודש הקדשים והיתה להם שליטה רק על ההיכל. כיון שבית קדשי הקדשים הוא רמז לנקודת היהודי, ולזה אין מגע נכרי כלל, וכל מה שהיונים הצליחו זה לטמא את ישראל בחיצוניות אבל בפנימיות תמיד הוא טמיר ונעלם ותמיד נפש כל יהודי משתוקקת לבוראה.

כתר שם טוב עולה על גביהם

טוב, להוציא אור לעולם שיש התחדשות ה' בכל מקום ולא רק לפני ולפנים, והארה נשגבה זו אין מקומה מצומצם למקום המקודש ביותר, אלא אדרבה היא עולה על גביהם של כל הכתרים שיש להם גבול ומדה.

מי יתן וה' כתר שם טוב' - אור הגנוז דחנוכה, יאיר עלינו לראות את התחדשות העולם בדרך התורה, ולהתרחק מתרבות יון הרשעה שבקשו להסתיר שהשי"ת מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית, ונחזה במהרה לאורו של משיח המתנוצץ בימים אלו (מאור עינים פרשת מקץ), ולבנין בית המקדש ששם ראו זאת בגלוי בקרוב בימינו אמץ.

בכל עת שבן ישראל לומד ועוסק בה, ונוצרך רק להימשך אחרי זה. ומכאן סמך למנהג רבים וטובים ללמוד תורה סמוך לגרות חנוכה, שבכח אור הגנוז - הכתר שם טוב המתנוצץ בגרות חנוכה, זוכים להתחדש ולקבל חיות רוחנית.

המנורה – הכתר שם טוב מאירה על כל העולם, ולכן אין מקומה לפני ולפנים

עתה הובן, שלא לשווא צוה ה' שלא להניח המנורה בבית קדשי הקדשים [כפי שדייקנו בראש הדברים], כיון שכל עיקרה של המנורה היא להיות בחינת כתר שם

י. כמובא בספר 'שיח שרפי קודש' (ח"ב אות קב): לאחר הדלקת נר חנוכה היה אומר ה'חידושי הרי"ם' זי"ע להסובבים אותו שילכו ללמוד, כי 'נר מצוה ותורה אור' (משלי ו כג) ובודאי המצוה מאיר את אור התורה, ובפרט שהוא מצוה המאירה, ואיתא שפועל לתורה.

התגברות האדם בזמני ניסיון מביאים לו תוספת גדולה

דברות קודש ראש חודש טבת תשפ"א

בוודאי לאיש קדוש כמוהו לא היה שייכות למעשים כאלו, והכל היה הכנה לנו, וכמאמרם במדרש (ויק"ר לב ה): יוסף ירד למצרים ונדר עצמו מן הערובה, ונגדרו ישראל בזכותו, שנדע את המעשה אשר נעשה כשיתקוף עלינו יצרינו".

הדברים אמורים ביותר כלפי דורנו אנו, שיש לנו שייכות ביותר למידתו של יוסף הצדיק, כמו שכתבו ספרי האמת (ראה ביאור הגר"א תיקו"ז תי' כב טו), שעולמנו זה שזמנו ששת אלפי

חובת ההעמקה בניסיונו של יוסף הצדיק

בפרשיות אלו אנו עסוקים בהלך חייו של יוסף הצדיק, על ירידתו למצרים וניסיונותיו והשתלשלות הענין שהגיע להיות משנה למלך ברום המעלה, ופרשה זו חלה תמיד בימי החנוכה כי יש להם ענין אחד"א וכמו שנבאר.

כל מעשה אבותינו הם סימן לנו (תנחומא לך לך ט)², ועלינו ללמוד היטב את שנאמר ביוסף הצדיק, כי

יא. ראה 'בני יששכר' (מאמרי חודש כסלו מאמר יג, ובמאמר ה אות יא) שביאר על פי דרכו.

יב. ענין זה נזכר רבות במדרשי חז"ל ובכתבי הראשונים, וכמו שאמרו במדרש (בי"ר ע ו): רבי יהושע דסקנין בשם רבי לוי, נטל הקב"ה שיחתן של אבות, ועשאן מפתח לגאולתן של בנים. וראה למשל ב'רמב"ן' (בראשית לב ד) שפירש בדרך זה מה ששלח יעקב דורון לפני עשו: כי כל אשר אירע לאבינו עם עשו אחיו יארע לנו תמיד עם בני עשו. ועוד שם (פסוק ט): ראו כי גם לדורות תרמוז זאת הפרשה. ובספר הקדוש 'נועם אלימלך' (ליקוטי שושנה) ביאר, שלכך מה שאירע לאבות יש ביכולת שיהיה אצל הבנים, לפי שכל דבר ודבר בתחילתו לפעול איזה נס הוא קשה מאד, אבל כיון שכבר נעשה פעם אחת כבר יכולים הצדיקים שיהיו אחר כך לעשות כזאת אפילו כמה פעמים.

יג. כתב מרן ה'חיד"א' (כסא דוד דרוש כה לשבת הגדול): כל ביאת יוסף למצרים, היה הכנה שיבואו ישראל ויבררו ניצוצות הקדושה של אדם הראשון. ויוסף הצדיק

סבל עבדות והיה מסלול ודרך הקודש לגאולת ישראל, כי הוא בחינת אדם הראשון. ומזה תשכיל כי הסטרא אחרא נתלבשה באשת פוטיפר והשתדלה מאד להחטיא את יוסף, כי בזה תלוי הכנעת הסטרא אחרא, וישראל יוציא בלעם - ניצוצות הקדושים או להיפך. אם חס ושלום יוסף הצדיק היה חוטא, חס ושלום היה נגמם היסוד הקדוש ובחינת אדם הראשון, ולא היה עוד תקומה לישראל חס ושלום. והשתא נחא כל מרבית פיתויים והסתות [-של יוסף הצדיק] אשר מעולם לא היו, כי הסטרא אחרא עשתה כל מאמצי כחה בכמה מיני אופני הטעאות וענינים ליוסף הצדיק כמי שרודף אחר חייו. והוא היה סיבה עיקרית ליציאת מצרים בהיותו ניצוצות אדם הראשון, והפליא לעשות, וניצול מאשת פוטיפר, והיה עבד לכפר עבדות ישראל ויסוד מוסד לגאולה העתידה.

וזה לשון ה'מאור ושמש' (פרשת ויגש): לכך הוכרחו דוקא לגלות מצרים לתקן את אות ברית קודש, והוא תשובת המשקל שבאותו מקום השטופי זימה, שם יוכל להיות התיקון להעלות הניצוצות הקדושות שנפלו באותן ק"ל שנה (ראה עירובין יח.). ולא היה דבר נקל הוא זה, לתקן דבר זה עד שרשו, ולא היה באפשרי ביד בני ישראל להעלות כל כך הניצוצים הקדושים, לכך היה הקב"ה מסבב סיבובים במכירת יוסף דוקא, שהוא סוד צדיק שומר הברית, ודוקא למצרים שהוא דבר והיפוכו - אבי אבות הטומאה - ערות הארץ - שטופי זימה, ושם ניסהו הקב"ה אותו באשת פוטיפר ועמד בנסיון, ולא פגם את אות ברית קודש. וזאת בלתי אפשרי היה באיזה משאר האחים, כי אולי לא יעמדו בנסיונם, ודוקא יוסף הצדיק שהוא סוד צדיק שומר הברית - הוא יכול לעמוד בנסיון זה בשמירת הברית, והוא המשיך דבר זה למצרים, שהתחיל לתקן שם תיקון הברית מפגימת אדם הראשון. ומעשה אבות סימן לבנים (תנחומא לך לך ט), שבעקבותיו דרכו אחר כך בני ישראל בארץ מצרים בגדירת הערוה, שגדרו עצמם ועשו התיקון הזה בשלימות בתיקון שמירת הברית, והעלו כל הניצוצים, עד שעשאו כמצולה שאין בה דגים (ברכות יב:). וזולת יוסף שהמשיך זאת, לא היה כח ביד בני ישראל למשוך ולתקן זאת, רק על ידי המשכת יוסף הצדיק היו יכולים אחר כך בני ישראל לתקן זאת עד שרשו, והיו יכולים להעלותם ממצרים.

וב'באר מים חיים' (פרשת מקץ): נודע אשר כל עיקר ירידת יוסף למצרים לא היה אלא בכדי לישר דרך לפני בני ישראל כאשר יבואו לגור במצרים לעבוד ולמשא שיוכלו להתקיים שם ולצאת משם שלא ישקעו נפשותם בטומאת זוהמת מצרים בנ' שערים שבה, ששוב לא היו יכולים לצאת משם לעולם וכו'. כי אחרי שמצרים שטופי זימה הם כאומרם ז"ל (ויק"ר כג ז) כי קליפת מצרים גובר מאוד לתאוה ההיא ביחוד שעל כן נקרא 'ערות הארץ' ששם התגברות קליפה זו. ואף על פי כן נשמרו ישראל מכל רע הלזה, ולא היה להם עדיין אף קבלת התורה להיות לתבלין ליצר הרע (קידושין ל:). ואך יוסף הצדיק בצדקתו הוא כבש דרך הזה לפני

השומע על 'איש מצליח', תיכף ומיד מעלה בדעתו כי מדובר באיש החי בהרווחה ובהרחבה ויש לו כל טוב, אבל לא כן, אנו רואים שהתורה מכנה כן את יוסף הצדיק למרות מצבו הקשה סביבו. ויש לדעת, איזה הצלחה יש כאן שהכתוב מבשר, וכי זה שהיה מופרד מכל אנשי ביתו ונמכר כעבד במקום הנמוך ביותר, לזאת יקרא הצלחה.

ועוד יש להתבונן, מדוע אנו רואים שדווקא יוסף הצדיק שהיה ראש לאחיו (בראשית מט כו) וממשיך דרכם של האבות הקדושים (זוהר הקדוש ח"א רמז: ח"ב קמה), הוצרך לעבור רעות רבות וצרות. כלום לא נאה היה שצדיק יסוד עולם יהיה נקי מכל נדנדוד חטא וישב ספון בבית ללא כל רבב, ומדוע סיבב הקב"ה שיעבור עליו מה שעבר.

יוסף הצדיק לא היה נראה לו כלל דברי אשת פוטיפר

ויבואר הענין, בהקדים הדקדוק הנאמר בשם מרן ה'חתם

שנה (ר"ה לא). מחולק לפי ז' הספירות, וכל אלף שנה שהוא יומו של הקב"ה (כ"ר יט ח) המה כנגד מדה אחת מז' הספירות. ובאלף שלנו - אלף השישי, צריכים לתקן את העולם במדה זו של 'יסוד'. זהו גם הסיבה שענינו הרואות עתה ניסיונות עצומים במדת יוסף הצדיק - כי עתה זמן תיקונה, ומובטחים אנו שכשיתקן ענין זה בשלימות, נוכל לזכות לשבות ביום השבת - באלף השביעי בגאולה השלימה" (ביאור הגר"א שם ועוד).

גלגולי יוסף וניסיון אשת פוטיפר

באקדמות מילין לדברינו, נתבונן במצבו של יוסף הצדיק בשעה שעבד אצל אדוניו המצרי פוטיפר סריס פרעה רב הטבחים, שהיה אז: נער יתום מאם הרחוק מאביו אשר אהבו, שכל אחיו לא יכלו דברו לשלום. לא די בכך שהיה רחוק מביתו, אלא היה דר יחידי בערוות מצרים. למרות 'שבחים' אלו, מכתירו הכתוב ומשבחו 'ויהי ה' את יוסף ויהי איש מצליח' (בראשית לט ב), אדם

בני ישראל בעומדו בניסיון באשת אדוניו, והכניע הקליפה ההיא לפני בני ישראל באופן שכאשר יתעצמו בני ישראל בדבר הזה, יוכלו להתגבר בזה על תאוותם לנעול דלת בפני לבן הארמי וזר לא יקרב אליהם כי קודש הם.

יד. וכלשון ה'פרי צדיק' (פרשת נח אות ו): וכבר אמרנו דאלף השישי נגד יום ששי מדת צדיק יסוד עולם, ואז הזמן הרצוי לתיקון הפגם, ויבוא אליהו מלאך הברית.

וב'אמרי יוסף' (פרשת בשלח), שעל ידי התגברות בניסיונות אלו זוכים לשכר כפול: כי אלף השישי הוא נגד מדת יסוד - צדיק, שהוא מקבל מכל המדות והוא

התגברות האדם בזמני ניסיון

לולי שיוסף עמד בניסיון לא היה
מגיע למעלתו

אבל אף שיוסף הצדיק היה בדרגה גבוהה כל כך שלא עלה בלבו לחטוא וזה לא היה לו כלל ניסיון, רצה מסבב כל הסיבות כי אדרבה בפעם הזאת יהיה לו ניסיון קשה מאד, אבל כל זה היה בכונה תחילה מאת ה', לראות האם יתגבר לבסוף כפי שאכן היה.

ולא לשווא עשה ה' ככה, כי דייקא על ידי התגברותו ועמידתו בעוז זכה באותה שעה למדרגה זו של 'צדיק יסוד עולם' (וזהו הקדוש ח"ב כג.), כלומר, שאף שיוסף הצדיק היה במדרגה גדולה מאד וכל תורתו של יעקב אבינו נמסרה לו על ידו (כ"ד פד ח), בכל זאת לא הגיע עדיין לשלימות מדרגתו רק על ידי שעמד בניסיון. וזה עומק מה שאמרו (סוטה שם) שנראתה לו דמות דיוקנו של אביו, היינו, שעל ידי שהתגבר כראוי, זכה להמשיך ולהיות מרכבת המשנה לאבות הקדושים ולהמשיך כוחם לבני בניהם. **הוא** גם הענין שיוסף הצדיק הוכרח לעבור ניסיונות קשים ולא לישב

סופר' זצ"ל, כיצד אמר הכתוב שכשבא יוסף הביתה לעשות מלאכתו לא היה איש בבית זולתו (בראשית לט יא), הרי אשת פוטיפר כן היתה שם. ותירץ דבר נפלא, ש'אין איש בבית' הוא כמו שאמרו על הכהן גדול 'וכל אדם לא יהיה באוהל מועד' (ויקרא טז יז), על אף שהכהן הגדול כן היה שם, אבל היות שבעת שנכנס ביום הקדוש לפני ולפנים, היה מפשיט את בחינת 'האדם' ממנו, והיה דבוק כל כולו באלוקיו בלתי לה' לבדו (ראה ויק"ר כא יב) וממילא לא היה נחשב כאדם. וכמו כן יש לומר, שאף שיוסף הצדיק ידע כי אשת פוטיפר בבית, בכל זאת לא הפריע לו הדבר והיה אצלו בבחינת 'ואין איש בבית' - כאילו היא איננה בבית, מחמת שהיה דבוק בהשי"ת וידע שאין לו עסק עמה^{טו}. ובא המקרא הזה לספר מעלתו של יוסף הצדיק, שאף שידע שהיא בבית, לא היה לו שום מחשבה שאינה הוגנת חלילה, בהיותו יודע כי 'איך אעשה הרעה הגדולה הזאת וחטאתי לאלהים' (בראשית לט ט), ולגביו היא לא נחשבת כנמצא בהבית כלל.

המשפיע. לכן כאשר יעבוד השי"ת באלף השישי, אזי יומשך לו שפע יותר פעמים כפי אשר נמשך לו בעבודתו באלפים הקודמים.

טו. ובדומה למה שאמרו בגמרא (ברכות כ): שרב גידל היה רגיל לשבת בשערי בית הטבילה, ושאלהו חכמים, כיצד הוא אינו פוחד מיצר הרע. והשיב להם שהם נראים בעיניו קאקי חיורי - כאוזים לבנים.

תחילה עשה ה' כדבר הזה, כדי שיזכה יוסף הצדיק ליטול מדרגות בלי סוף עם השפעה לדורי דורות.

מעשה יהודה ותמר, כדי שיזכה יהודה לאורו של משיח

בשנתבונן נראה, שכן היה גם אצל יהודה אחיו, שהרי יהודה היה ראש האחים והחשוב מכולם, ודווקא אצלו רואים דבר הנראה כחטא שבא על תמר. אבל בעומק הדברים רואים שמאת ה' היתה זאת וכמו שאמרו (ב"ר פה א) שהקב"ה סיבב כל זאת לברוא אורו של משיח.

גם בדוד המלך עצמו מצינו כזאת שה' סיבב לו מעשה שידמה לנו כחטא (סנהדרין קז., ראה גם ע"ז ה.), אבל כל זה היה בכונה תחילה ולטובה, להורות תשובה לרבים (ע"ז שם). וכל זה הוא כדברינו, שפעמים נראה שהשי"ת מסבב דבר קשה לאדם, והכל לטובה כדי שיזכו מזה אחר כך לתוספת כפי שהיה אצל יהודה שיצא משם משיח בן דוד, וכן הוא ביוסף הצדיק שבצדקתו נסובב כח משיח בן יוסף^{טז}.

בביתו בנחת ולעבוד את ה', כי לולי ניסיונותיו לא היה מגיע להיכן שהגיע, וכל רום מעלתו היא דווקא מתוך יסוריו הרבים שעברו עליו.

השי"ת זימן לידי יוסף את הניסיון על מנת שיזכה למעלות רמות

בזה יונח לנו מדוע נאמר על יוסף הצדיק שה' היה עמו ויהי איש מצליח' שתמהנו האם הצלחה יש כאן. ויותר מזה, האם מה שעמד ממש על סף תהום זה נקרא שה' עמו וכמעט רגע אחד והיה נאבד מכל העולמות. ועתה אתי שפיר, שבא הכתוב לומר מדוע היה יוסף איש מצליח', שמניסיון זה זכה להצלחה ועליה גדולה מה שלא היה יכול להשיג בשום אופן זולת זה, ונסבב לו זאת בכח שה' היה עמו ורצה שיתגבר כדי שינחל שכר גדול ויתעלה פתגמות רמות בקדושתו ודביקותו בהשי"ת, כי מה יש לו להשי"ת בזה שישב בבית יעקב ויעמול שם על התורה והעבודה, ומה יתרון יש בזה ליוסף צדיקא בעבודתו, וכי לזו תיקרא 'הצלחה' שיכולים לזכות למעלות רמות, ובכונה

טז. וכבר כתב רבנו האר"י ז"ל (ספר הליקוטים איוב), שמה שהוצרך השי"ת לעשות דנשמת משיח יבוא על ידי מעשים כאלו, בנות לוט ומעשה תמר, וגם דוד המלך היה עליו לעז שהוא פסול, לפי שרצה הקב"ה לבלבל את השטן שלא יקטרג ויפריע לנשמת המשיח, ולכן הביאו בדרכים עקלקלות שהשטן לא יעלה על דעתו שהוא שם.

התגברות האדם בזמני ניסיון

קליפת יון המתנגדת לקדושת יוסף הצדיק, כמו שרמזו (מגלה עמוקות פרשת מקץ) ש'מלך יון' בגימטריא 'יוסף' שבקשו להפריע לקדושת יוסף מלהתפשט בארץ"ט.

כיצד יתכן שבמשכן שילה אכלו קדשים בכל הרואה, הרי יוסף היה מסלסל בשערו

על פי יסוד הדברים הללו יוברר גם דבר נפלא, אמרו בגמרא (זבחים ק"ח:) שיש חילוק גדול בין משכן שילה לבין המקדשות, שבזמן הבית היה ניתן לאכול קדשים רק בעזרה או בירושלים, אבל בזמן שקדם לו - במשכן שילה, היו יכולים לאכול גם רחוק מאד ממשכן ה' כל עוד שראו את המשכן. וסיבת החילוק ביניהם, שמעיקר הדין

יהודית הכניסה עצמה לניסיון ומוזה נצמח ישועה לבני ישראל

וואת היה גם בנס חנוכה, שהיונים גזרו שכל בתולה לא תינשא עד שתיבעל להגמון תחילה ובקשו לחלל זרע ישראל (רש"י שבת כג. ד"ה שא"פ). והיו בני ישראל שבאותה דור בצרה גדולה שמחד גיסא היה צריכים לשאת נשים אבל מצד אחר לא רצו ח"ו לפגום בקדושתן של בנות ישראל. אבל לא כן יהודית, היא הבינה שלא לשווא היא, אלא הקב"ה מבקש שיקבלו מכאן תוספת כח והצלחה ושתבטל הגזירה, ולכן הכניסה עצמה בניסיון קשה ובאה עד לראש הצוררים, וכיון שעמדה בעוז בניסיון", זכו כולם בזכותה לרווח והצלחה מהגזירה", והכניעה בכך את כח

יז. כמובן שאין ללמוד מזה להכניס עצמו לידי ניסיון, כי פעמים שיכולים לבוא מזה לידי מכשול גדול ח"ו, ודבר זה מסור רק לגדולי עולם, ומכל מקום נלמד מזה שההתגברות על הניסיון מביאה השגות גדולות.

יח. ב'אור חדש' (פ"א) ל'מהר"ל' דרש, שעל ידי מסירות נפשה זו, תקנו בני ישראל את חטא גילוי עריות שהיה אחד מן החטאים שגרמו לחורבן בית ראשון (ימא ט:), עיין שם.

יט. וכמו שכתב ב'מגלה עמוקות' (פרשת מקץ) שמה שאמרו היונים - כתבו לכם על קרן השור שאין לכם חלק באלהי ישראל (ב"ר ב ד), נתכוונו בזה לבחינת יוסף שקרוי בכור (דברים לג יז), שבקשו לבטל מידתו.

וב'זרע קודש' (גר ה' דחנוכה): והנה קליפת מלכות יון היתה בקליפה מדת יוסף כמו שכתב בספר מגלה עמוקות (פרשת מקץ) 'מלך יון' גימטריא 'יוסף'. ולכן גזרו היוונים לבטל מילה שהוא בחינת יוסף גם גזרו על בנות ישראל שכל בתולה הנשאת תנשא לטפסר תחילה (רש"י שבת כג: ד"ה היו). כי רצו להגביר קליפת ערות היפוך יוסף שגדר את עצמו מן הערוה בניסיון, הגם שהיה במצרים ערות הארץ כולם שטופי זימה.

ויש לדעת: א., מדוע את יואל דרשו לשבח שנהג כן כדי שיוכל להיכנס למשכן אשר בשילה, בשונה מיוסף הצדיק שאמרו שגלל זה שסלסל בשערו הוא עוד הביא עליו את גירוי הדוב – אשת פוטיפר. ב. אם יוסף הצדיק לא נהג כשורה, היתכן כזאת שיוכלו לאכול בכל חלקו משום עין שלא רצתה לזון, הרי הוא בעצמו גירה והביא עליו את הניסיון שלא בדין.

אלא שכבר נתברר שמה שסייב השי"ת שיוסף הצדיק יסלסל בשערו ויבוא מזה לידי ניסיון שלא היה כמוהו (כסא דוד דרוש כה לשבת הגדול), היה זה מאת ה' בכונה תחילה, כדי שיתגבר וימצא על ידי כך התעלות. ולכן לא דרשו לשבח את סלסול שערו, כי זה היה אכן חלק מהניסיון שסייב לו מלמעלה, ועל כן כיון שעמד בחזקה, זכה למתנה גדולה כל כך שבכח קדושתו יוכלו לאכול קדשים בכל הרואה, שהמשיך לשם קדושת בית המקדש לאכילת קדשים. מה שאין כן ביואל הנביא שלא היה בזה צד איסור ובאו רק לספר בשבחו. זה גם המשך דברי הילקוט שם על יואל הנביא: למה נקרא שמו

צריכים לאכול דווקא לפני ה' - שזה על יד בסמוך, ולכן כן היה בירושלים, אבל מפני שמשכן שילה היה בחלקו של יוסף הצדיק, אזי הוא הניח ברכה לדורות שכפי שהרגיל עינו לא לזון מאיסור, כן גם כל עוד שעניי האדם יראו את המשכן שבחלקו, יומשך עד לשם קדושת המשכן ויוכלו לאכול שם זבחי קרבנות.

ולבאורה מדוע שבחהו חכמינו כל כך, הרי אמרו במדרש (ילקוט יואל רמז תקלג): 'דבר ה' אשר היה אל יואל בן פתואל' (יואל א א), למה נקרא שמו 'פתואל' - שהיה מסלסל בשערו כבתולה הזאת וכו'. למה נקרא שמו 'פתואל' - שפתה להקב"ה בתפלה. ומפרש הזית רענן' על אתר, שלא דרשו חלילה על נביא ה' שהיה מסלסל שערו לגנאי, רק שהיו לו שערות ארוכות והוצרך לאוספם ולסלסלם יחד קודם שיכנס למשכן שילה, ולכן נקרא שמו כן. הרי שזה שבח מה שהיה מסלסל בשערו. אמנם, ביוסף הצדיק אמרו רבותינו (ב"ר פד ז, שם פז ג) שהיה מסלסל בשערו ודבר זה גרם לגירו הדוב אשת פוטיפר (שם).

כ. ביתר ביאור כותב האור שמח' (הל' ביאת מקדש פ"א ה"ז), שכשם שיש איסור להיכנס לבית המקדש פרוע ראש, כן גם למשכן שילה היה אסור להיכנס באופן כזה משום מורא מקדש, ולכן הוצרך יואל לסלסל שערו כדי שיוכל להיכנס למשכן שילה.

התגברות האדם בזמני ניסיון

פ"ב מ"ג). וכן בחודש טבת התחיל מלך בבל לצור על חומות ירושלים בבית ראשון (יחזקאל כד ב). ואין י"ג פרצות הללו פשוטות כלל, כי רצו לקעקע בזה את הי"ג מידות של רחמים^{כא}. ולבטח היו מבני ישראל באותה שעה שחשבו, הנה בית ה' הולך ונחרב והפרצות הללו הם תחילת חורבנו. אבל האמת תורה דרכה, שאדרכה, הי"ג פרצות היו לטובה, שעל ידי זה נתקנו ובאו ימי החנוכה שמאירים בהם הי"ג מדות של רחמים ביתר שאת ועוזיב, יותר ממה שהיה לפני כן.

הלימוד לכל אדם ממוסכת היי של יוסף הצדיק

נמצינו למדים, שהקב"ה מסבב פעמים דבר קשה לאדם, על מנת לרוממו שיקבל אחר כך תוספת כח. וזה לימוד לאדם שלא

פתואל שפתה להקב"ה בתפלה וכו'. אמר רבי ירמיה בשם רבי שמואל בר יצחק: כלום אתה מבקש מן האדם הזה אלא שיאמר חטאתי, שנאמר (ירמיה ב לה) 'הנני נשפט אותך על אמרך לא חטאתי'. [-וענו בני ישראל] 'ויאמרו שם חטאנו לה' (שמואל א' ז ו). שפעמים שהשי"ת מסובב לאדם בכונה תחילה ניסיונות, והאדם אף יכול ליפול בהם, אבל באמת כל תכליתם, שהאדם יאמר לבסוף 'חטאתי', שיקרב אף הדברים הנידחים להשי"ת.

בחנוכה נעשה י"ג פרצות בחומת העזרה, והתכלית האמיתית היה שיסתמום ויגלו את הי"ג מדות של רחמים

בחודשים אלו כסלו טבת אנו רואים שנטפלו לחומותינו, שהיונים עשו י"ג פרצות בעזרה (מדות

כא. כתב ה'בני יששכר' (מאמרי חודש כסלו מאמר ד אות ט): הנה אמרו בגמרא (שקלים פ"ו ה"ב): תקנו י"ג השתחוואות בבית המקדש נגד י"ג פרצות שפרצו מלכי יון בבית המקדש וכשגברו החשמונאים גדרום. הנה כתבנו במקום אחר (ברכה משולשת שקלים פ"ו מ"ב), דהרשעים היונים בכונה פרצו י"ג פרצות, שלא הניחו לישראל לעורר הי"ג מדות של רחמים. והנה החשמונאים החזירו עטרה ליושנה, ואין כאן המקום להאריך, והנה מתתיהו ב"ן יוחנן י"ג אותיות לכוונה הנ"ל.

וכן הוא בנוסח הפיוטים לרבי אלעזר הקליר: 'נתיבות יושר עבור לעקל, בשלוש עשרה בריתות היקל, ודת שלוש עשרה מדות קלקל, לולי מגשים תחי החיינו בנר חנוכה'.

כב. שבכל יום ויום מאירה מדה אחת וביום השמיני והגומר מאירים כל המדות הנותרים יחד, כלשון ספר 'פרי עץ חיים' (שער ר"ח חנוכה ופורים פרק ז): בברכה יש י"ג תיבין, נגד י"ג מכילין דרחמי, דאמא מקשטי לברתא לתקנא הוד דידה. וקשטה

התגברות האדם בזמני ניסיון

כא

על כן, אל ירע בעיני אדם שהיצר הרע בא אליו כל עת לשטנו מעבודתו בכל מיני תחבולות שונות ומשונות ואינו הולך לו כרצונו, כי אדרבה, זה אות שהשי"ת מבקש לרוממו ולתת לו השגות גדולות ממה שיש לו עתה, ושיהיה מאותם שאמרו עליהם (סנהדרין מג:): כל הזוכה את יצרו ומתודה עליו, מעלה עליו הכתוב כאילו ביבדו להקב"ה בשני עולמים, העולם הזה והעולם הבא^כ. ושיעמוד האדם בעת ניסיון ויחזק עצמו כי כן היה גם ליוסף^{כד} ויהודה, ומה עלה בסופם, שזכה יוסף שיאכלו קדשים בכל הרואה אצלו, וביהודה כתוב (בראשית רבה, פ"ה, א) שבעת עסקו עם תמר היה הקב"ה עוסק אז בבריאת אורו של משיח, ודייקא הניסיונות מראים כי האדם מסוגל ליותר^{כה}.

יעזור השי"ת שכשם שבימים ההם היה חיזוק החומות והתגלות הרחמים על ישראל, כן נוכל גם אנחנו לחזק אצלנו בזמן הזה את החומה של

יאמר אדם, הזמן המובחר שלי הוא כשה' בהילו נרי עלי ראשי' בעת הדלקת נרות חנוכה או כשיש לי הארות גדולות, כי מלבד מה שגם הזמנים הטובים הם מתנה גמורה מהשי"ת, מה יש לו יתברך כביכול ומה מרויח האדם מעבודה כזו שהיצר הרע שקט על שמריו ומניח לאדם, ואדרבה, השי"ת מסובב לאדם זמן קשה שכל מטרתה זה שינצח את היצר ויתעלה ממדרגה למדרגה. וכפי שפירשו בספרי הקודש (עקידת יצחק שער ז, אברבנאל בראשית ב ח ועוד רבים) מה שדרשו במדרש (ב"ר ט ז) 'וירא ה' את כל אשר עשה והנה טוב מאד' (בראשית א לא), 'טוב' – זה יצר טוב, 'מאד' – זה יצר הרע. שלכן נקרא היצר הרע בכינוי 'טוב מאד', כי דייקא על ידי עמידה כנגדו זוכים לשכר עצום, ורק כשתוקפים אותו במלחמה זוכים לשמחת התורה – אלמלי יצר הרע, חדותא דשמעתתא לא הוי לי (וזהו הקדוש ח"א קלח).

בח' מכילין דידה קדמאין מן א"ל וכו', עד תמינאה 'נוצר חסד'. ויכוין למכילתא חדא, שכל אחד כלול מ"ג, וביום שמיני שהוא 'נוצר חסד', מעוררת ביומה כל שאר המדות.

כג. וברש"י שם (ד"ה זובח): לאחר שהסיתו לחטוא הוא זובחו והורגו ושב בתשובה ומתוודה עליו.

כד. וראה ב'חיד"א' שכתב (חומת אנך פרשת ויחי, דבש לפי ערך עין), שכל איש ישראל יכול לומר 'אנא מזרעא דיוסף קאתינא', לפי שלכל אחד יש נסיונות ואם מתגבר בהם הרי שהולך בדרכיו ויש לו שייכות אליו.

כה. כדאיתא ב'שפת אמת' (פרשת אמור שנת תרס"ג): ולכן אל יפול לב אדם עליו במה שהיצר הרע רודף אותו תמיד, כי הוא אות על חלק הקדושה שיש בו.

יראת שמים וקדושה. ונזכה בכח זה לראות התגלות הרחמים, וכמו שאמרו בספרים הקדושים שכשם שמדליקים נרות בעולם הזה כן גם הוא בעולם הבא - כך שיש פ"ח נרות, ואנו מבקשים 'הפח נשבר' (תהלים קכד ז)

שנחלק זאת לשנים, ואת ה'דם' - מ"ד נרות שהם דמם של ישראל שנשפך כמים בגוף ונפש, יקחו מאתנו¹. ונוכל להתחזק בניסיונות עד שהשי"ת יביאנו לביתו על ידי משיח בן יוסף ומשיח בן דוד הגומר במהרה בימינו אמן.

כו. לשון הספר הקדוש 'בני יששכר' (מאמרי חודש כסלו מאמר ג אות מט): כתבו המקובלים הראשונים (סידור לר' שבתאי כוונות חנוכה) ליקח כלי שמן משקל מ"ד דרה"ם ולהדליק ממנו כל הח' לילות, וסגולה היא להינצל מהריגת ד"ם, עיין שם. הנראה לי על פי מה שכתבתי לעיל במאמר אור תורה (מאמר ב סי' ח בשם הרוקח ז"ל), ד' תגין על אות ט' של 'וירא אלהים את האור כי טוב' (בראשית א ד), הד' תגין רומזים ד' פעמים ט' בגימטריא ל"ו. רמז על ל"ו נרות דחנוכה שהם הארת אור הגנוז. וכתבתי שם (אות ט) דשארי אותיות טו"ב הם ו"ב המה בגימטריא ח' רמז על ח' ימי חנוכה. ואם כן לפי זה מספר 'טוב' בחשבון הנ"ל הוא מ"ד. והנה שפיכת דמים הוא נקרא רע כמא דאמר 'ובערת הרע מקרבך' (דברים יג ו), והנה היונים הרשעים שפכו הרבה דמים מישראל, הן המה הרעים והחטאים, והשי"ת האיר לישראל הטוב הגנוז, וה'טוב' בגימטריא 'דם' כנ"ל, מציל מהריגת דם. והנה אומר לך עוד, 'דם אדם' בגימטריא 'חנוכה' וכו'.

והרה"ק מבראדיטשוב זי"ע ב'קדושת לוי' (דרושים לחנוכה): בחנוכה אנו מדליקין ל"ו נרות. ובעובדא דלתתא איתער לעילא (זוהר הקדוש ח"א עז), כנגדו נדלק למעלה ל"ו נרות, ול"ו דלמעלה עם ל"ו דלמטה הוא ע"ב, כנגד שם ע"ב ברוך הוא. ועם השמש שבכל לילה נרות חנוכה הם מ"ד, ונגדם למעלה מ"ד, הרי למעלה ולמטה פ"ח. הרמז בזה 'הפ"ח נשבר ואנחנו נמלטנו' (תהלים קכד ז), על ידי ה'פח' שנשבר, מלכות אנטיכוס. אנו גורמים להדליק למטה ולמעלה פ"ח נרות. ולכן כתב האר"י ז"ל שראשי תיבות נ'פשינו ח'כתה ל'ה' (תהלים לג כ) הוא [-בגימטריא] פ"ח, וכן להדליק נ'ר ח'נוכה ראשי תיבות [-בגימטריא] פ"ח, עיין שם. משום הכי ראשי תיבות דברכות נר חנוכה [-בגימטריא] פ"ח, רמז לפ"ח נרות כנ"ל.

סדר הזמנים לימי חנוכה הבעל"ט

בצל כ"ק מן אדמו"ר שליט"א

בכל ערב מימי החנוכה

יתפלל כ"ק מן אדמו"ר שליט"א מנחה בשעה 4:25
ואח"כ ימסור דבינו שליט"א שיעור בענינא דיומא
מעריב בשעה 5:25

**ביום א'
פרשת ויגש
בבוקר**

יערוך כ"ק מן אדמו"ר שליט"א
שולחן הטהור
לכבוד ראש הודש טבת
תיכף אחר שחרית
שחרית בשעה 8:45

ביום א' פרשת מקץ (גר א')

ידליק כ"ק מן אדמו"ר שליט"א ברוב עם
תיכף אחר מעריב

ביום ב' פרשת מקץ (גר ב')

ידליק כ"ק מן אדמו"ר שליט"א להבחודי חמד
בבית מדרשינו בשעה 7:30

**ביום א'
פרשת ויגש
ליל זאת חנוכה**

ידליק כ"ק מן אדמו"ר שליט"א
בשעה 7:30
שולחן הטהור
בשעה 9:00

ביום ד' פרשת מקץ (גר ד')

ידליק כ"ק מן אדמו"ר שליט"א ברוב עם
בשעה 8:00

מוצש"ק פרשת מקץ (גר ז')

ידליק כ"ק מן אדמו"ר שליט"א ברוב עם
תיכף אחר הברלה

בכבוד רב

פאקאס

ברכת מזלא טבא וגדיא יאה

בשם כל בני קהילתנו וכוללנו הק' הגנו בזה לשלוח ברכותינו הלבביות של

מזלא טבא וגדיא יאה

אל מול פני אחד המיוחד שבחברתנו הק' החסיד הנעלה חריף ובקי בחדרי התורה ועוסק בה תדירא בונה ומקים עולמות של תורה וחסד בהשכל בדעת ובתבונה מעוטרת בכל המעלות ובעל מידות מוזהבות איש האשכולות עושה גדולות מסור בלב ונפש יום ולילה לא ישבותו עבור הצלחת כוללנו וקהילתנו הק' בעיה"ק צפת תובב"א

הרב משה טוביה

ברנשטיין שליט"א

זובר קופת כולל קאסוב – רעמבה"נ
וגבאי נאמן דבית מדרשינו בעיה"ק הק' צפת תובב"א

לרגל השמחה הגדולה השרוייה במעונו

בהולדת בתו למז"ט

ויהא רעוא קדם אבוהון די בשמיא שבוכות פעולותיו הנשגבות והנעלות יוכה לרוות רב שמחה ונחת מבנות הנולדה לו למז"ט ומכל יוצ"ח שיהיו יוראה בנים ובני בנים חיים וקיימים לעבודתו ית"ש, וירעפו עליו טללי שפע וברכות שמים מעל, ומאוצרו הטוב יברכהו ה' ברוב עושר ואושר כל הימים, ויוכה להמשיך בפעולותיו הברוכים לתורה ולחסד בנשיאות חן בעיני אלוקים ואדם מתוך רוב אונים ואמץ כח במנוחה ושלווה וכונה עדי ביאת ינון בב"א.

הנהלת הכוללים